

רשומות

הצעות חוק

22 באוגוסט 1971

960

א' באלול תשל"א

עמוד

306

חוק לתיקון פקודת המכס (תיקון מס' 3), תשל"א—1971.

חוק לתיקון פקודת המכס (תיקון מס' 3), תשל"א-1971

הוספת סעיף 30

1. אחרי סעיף 30 לפקודת המכס¹ (להלן – הפקודה) יבוא:

(א) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות חובה על אדם ליתן הצהרה לענין דיני המכס – בעל פה, בכתב, או בכל דרך אחרת – על טובין שהוא נושא עמו או שהם במטען הלוואי שלו; בתקנות כאמור מותר לקבוע כי מעשה מסויים יראוהו כהצהרה.

(ב) קביעה לפי סעיף קטן (א) יכולה להיות כללית או לסוגים של נכנסים לישראל או יוצאים ממנה או לסוגים של טובין או של מקומות.

(ג) סעיף 9 לא יחול על הצהרה לפי סעיף זה.

(ד) העובר על הוראות תקנה שהותקנה על פי סעיף זה, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 1,500 לירות.

הוספת סעיפים 231-231

2. אחרי סעיף 231 יבוא:

(א) 231א נוכח המנהל, כי אדם עבר עבירה על הוראות פקודה זו או תקנה שהותקנה על פיה, והמס על הטובין שהם נושא העבירה אינו עולה על 500 לירות, רשאי הוא להטיל על האדם קנס בשיעור של כפל המס החל על אותם טובין.

(ב) החליט המנהל לקבוע אדם, כאמור, תימסר לו החלטה מנומקת בטופס שייקבע; דין משלוח החלטה בדואר רשום לפי מען מקום המגורים או מקום העסקים, הידוע לאחרונה, כדין מסירה בתום ששה ימים מיום שנמסרה לדואר למשלוח.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9 לפקודת המכס קובע כי לא מתקבל הצהרה מאדם שלא מלאו לו שמונה עשרה שנה. מאחר שמספר הנוסעים שמתחת לגיל שמונה עשרה, הבאים לבדם, הוא רב, ומאחר שקשה לעמוד על גילם המדוייק, מוצע להחיל את התקנות האמורות גם על מי שלא מלאו לו שמונה עשרה שנה.

מוצע, שהעונש על עבירה על תקנה שהותקנה בענין ההצהרה, יהיה זהה לעונש המוטל על הברחת טובין לפי סעיף 214, שהוא מאסר ששה חדשים או קנס 1,500 לירות.

סעיף 2 (א) בפקודת המכס, כבתוקף מסים אחרים, קיימת השיטה המעין-ערוגשית של כופר כסף המונעת מן העבריינין התדיינות ממושכת ויקרה והרשעה פלילית. אולם, מבחינת המדינה לקיפה השיטה בכך שהיא מבוססת על ההנחה שהכופר הוא תשלום מרצון ומחייבת בכל מקרה הסכמת העבריינין. רבים המקרים שבהם נסיבות העבירה אינן מצדיקות ניהול משפט פלילי ובתי המשפט

לחוק המוצע שתי מטרות, האחת להתאים את הליכי בדיקת המכס למציאות שנוצרה עם הפעלת מטוסי הענק, והשנייה לאפשר הטלת קנס מינהלי על עבירות מכס שאינן מצדיקות הליכים פליליים בבית המשפט. ההצעה האמורה היא חלק ממכלול ההכנות לקליטת מטוסי הענק בלוד, דבר שיחייב פישוט הליכי המכס בעת הכניסה לישראל ויצירת אסמכתה חוקית להנהגת השיטה הידועה בעולם בשם שיטת האדום-ירוק. לפי שיטה זו, כל הנכנסים לישראל מופנים, לצורך בדיקת המכס, לשני מסלולים שבאחד מהם, הצבוע אדום, יעברו אלה שאתם, או במטען הלוואי שלהם, טובין החייבים בתשלום מסים, או טובין אסורים ביבוא או שיבואם מוגבל או מוסדר; ואילו בשני, הצבוע ירוק, יעברו נוסעים שאין אתם או במטען הלוואי שלהם טובין חבי מכס.

סעיף 1 מוצע לתת סמכות לקבוע בתקנות, כי עצם המעבר באחד המסלולים כאמור בדברי החסבר יראו כהצהרה על הטובין שברשות הנוסע או שבמטען הלוואי.

(ג) נמסרה לאדם החלטה כאמור בסעיף קטן (ב), ישלם את הקנס תוך ארבעה עשר יום מיום שנמסרה לו, אלא אם ערער עליה כאמור בסעיף קטן (ד).

(ד) נמסרה לאדם החלטה כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי הוא, תוך ארבעה עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה, לערער עליה לפני בית משפט השלום שבתחום שיפוטו הוא גר, מנהל את עסקיו או עבר את העבירה; החלטת המנהל בערעור יראו ככתב אישום.

(ה) לא הוגש ערעור במועד שנקבע בסעיף קטן (ד), ולא שולם הקנס, ייגבה הקנס כדרך שגובים מכס.

(ו) שולם קנס לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 231(ב) ו-231(ג) כאילו שולם כופר, ולא יראו בכך הרשעה לשום דבר וענין.

231ב. שר המשפטים רשאי להחקין תקנות בדבר סדרי דין בערעור לפי סעיף 231א ולקבוע בהן את האגרות שישולמו.

תקנות סדרי דין ואגרות

231ג. (א) יובאו טובין באריזה בדואר ונתקיימו בהם, לדעת המנהל, התנאים שבסעיפים 39(ב) או 204(9), רשאי המנהל לקבל מהנמען, בהסכמה, בנוסף למכס החל על הטובין – כפל המכס, אך לא יותר מ-1,000 לירות, במקום לחלטם.

קנס מינהלי לענין טובין שיובאו בדואר

(ב) כפל המכס כאמור בסעיף קטן (א) ייגבה כדרך שגובים מכס.

(ג) שילם אדם כפל מכס כאמור בסעיף זה, יחולו הוראות סעיף 231(ג) כאילו שולם כופר ולא יראו בכך הרשעה לשום דבר וענין.

ד ב ר י ה ס ב ר

המנהל או פקיד המכס המוסמך לחלט את הטובין שבהם נעברה העבירה, אם היו צפויים לחילוט על פי הוראות הפקודה.

(ב) מספר החבילות המיובאות בדואר בכמויות שאינן מסחריות הוא רב. חבילות אלה משותרות מפיקות המכס על סמך ההצהרה או הטופס הנלווים לאריות החבילה. דרך זו של משלוח חבילות קטנות בדואר מנוצלת לא פעם למטרות הברחה בהצהרה לא נכונה, או ברישום מוטעה בטופס הגלוחה אל החבילה, או בפיצול מלאכותי של הנמענים, כשלמעשה כל החבילות מיועדות לאדם אחד. חבילות כאלה ניתנות לחילוט על פי הוראות סעיף 231 לפקודה.

מאחר שאחוז ניכר מהעבירות הללו איננו בעל היקף או תומרה המצדיקים העמדה לדין, ומפני הקושי לתוכיח את אשמת הנמען בעבירה שנעשתה בחו"ל על ידי השולח, מוצע להסמיך את מנהל המכס לאפשר לנמען למנוע את חילוט החבילה בתשלום כפל המכס עד לסכום של 1,000 לירות.

העירו על כך לא אחת, ומצד שני יש בכל זאת מקום להעניש את העברין שאינם מסכים לשלם כופר.

יש גם מקרים רבים שהעברין מסכים לשלם כופר רק לאחר שמוגש כתב האישום, ונמצא בית המשפט מוטריד ללא צורך.

מוצע שאם הקנס אינו עולה על 500 לירות מותר יהיה להטיל כפל הקנס האמור בדרך מינהלית בלי לשאול להסכמת העברין. שיקול הדעת מתי להטיל קנס ומתי להגיש כתב אישום יהיה בידי מנהל אגף המכס.

על החלטת מנהל אגף המכס להטיל קנס כאמור, תינתן רשות ערעור לפני בית משפט השלום שבתחום שיפוטו גר המערער או מנהל את עסקיו. בטל ההוכחה בערעור יהיה על המדינת. לא הוגש ערעור כאמור ולא שולם הקנס – יגבו אותו כדרך שגובים מכס.

לענין הפסקת הליכים ולענין חילוט יראו את מי ששילם את הקנס או הסכום הנוסף שהוטל בדרך מינהלית, כמו ששילם כופר. תשלום כאמור לא ייחשב כהרשעה, כלומר, ההליכים שנקטו נגדו ייפסקו, אך עדיין רשאי יהיה

הודפס ע"י המדפיס הממשלתי, ירושלים

המחיר 12 אגורות